Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL.CV. № 2 SATURDAY, JANUARY 3 1998 PERSIPPANY and NEW YORK CENTS 75 –ЦЕНТІВ ПАРСИППАНІ І НЮ ЙОРК СУБОТА, 3-го СІЧНЯ 1998 р. Ч. 2 РІК CV

„СИН ЄДИНИЙ ПОВЕДЕ НАС ДО ПРЕЧИСТОГО ПОРОГА, ВЕСЕЛИСЯ, УКРАЇНО, НИНІ МИ СТРІЧАЄМ БОГА!"

Президента звинувачують в придушуванні опозиції

Київ. — Депутатська група „Єдність" звинуватила Президента Леоніда Кучму в тому, що останнім часом він „і його оточення стали на злочинний шлях боротьби з демократичною опозицією" і закликала почати слідство з цього питання, повідомила УНІАР.

Представник групи Віктор Омеліч, який зачитав заяву на засіданні парляменту, сказав, що про дії Президента свідчить надрукований в засобах інформації таємний плян, „розроблений секретарем Ради національної безпеки і оборони Володимиром Горбуліним щодо невтралізації партії „Громада".

Як відомо, цю партію заснував колишній прем'єр Павло Лазаренко. Проти нього нещодавно Генеральна прокуратура порушила кримінальну справу за те, що він нібито незаконно використав 5 млн. гривень з Резервного фонду Кабінету Міністрів на ремонт своєї дачі.

Назвавши задум невтралізувати „Громаду" „небезпечним кримінальним злочином", В. Омеліч сказав, що пляном цим „освячується антиконституційна стратегія утримання влади будь-якою ціною". За словами депутата, цей плян здійснюють Генеральна прокуратура, Державна податкова адміністрація і Міністерство Внутрішніх Справ.

„Чи має право Леонід Кучма, знищуючи демократію, залишатися на пості Президента?" — запитав В. Омеліч на закінчення свого виступу.

Від імені депутатів-членів партії „Громада" і членів групи „Єдність" він запропонував створити спеціяльну слідчу комісію Верховної Ради із включенням до її складу спеціяльного прокурора і спеціяльних слідчих „для розслідування антиконституційних діянь Президента Леоніда Кучми і його оточення". Це робиться з метою „недопущення державного перевороту", пояснив В. Омеліч.

Якщо розслідування підтвердить існування пляну невралізації „Громади", треба в позачерговому порядку поставити питання про усунення Л. Кучми з посту Президента через оскарження, сказав він. За його словами, депутати з групи „Єдність" уже підготували з цього питання відповідний проєкт закону.

Брак фінансування змушує зменшувати військо

Київ (УНІАР). — Заплянование на 1998 рік бюджетне фінансування Збройних Сил України відповідає потребам армії лише на 56 відс., заявив на пресконференції начальник Головного організаційно-мобілізаційного управління Генерального штабу ЗС України генерал-полковник Микола Матюков. За його словами, такі фонди можуть лише підтримувати армію, щоб вона більш-менш функціонувала. Враховуючи вірогідність того, що до 2006 року фінансування Збройних Сил не збільшиться і керуючись Державною програмою будівництва та розвитку ЗС, Головне органі-заційно-мобілізаційне управління проведе в 1998 році ряд заходів щодо реорганізації структури ЗС.

Плянується зменшити число вояків на 75,000 осіб; провести повну атестацію військово-службовців-контрактників на їх військову придатність; зменшити в апараті Міністерства Оборони установи, що дублюються; провести реорганізацію військових комітетів; передати на балянс міських державних адміністрацій військові містечка, склади тощо загальною кількістю 150 одиниць. М. Матюков зазначив, що зменшення установ вимагає вдвічі більше видатків, ніж їх утримування. Тому економічний ефект від реорганізації виявить себе через 3-4 роки.

Науковці з України візьмуть участь в конференції в Ню Йорку

Ню Йорк. — Заходами Інституту ім. Гаррімана при Колюмбійському університеті, Наукового Товариства ім. Шевченка, Української Вільної Академії Наук у ЗСА і Українського Інституту Америки, в днях 23-го і 24-го січня 1998 року в приміщеннях Колюмбійського університету і Українського Інституту Америки відбудеться конференція, присвячена 80-ій річниці Українських визвольних змагань і проголошення незалежности.

У першій сесії п. з. „Український Рух перед 1917 роком", візьмуть участь: Ярослав Грицак із Інституту історичних досліджень Львівського Університету, Ігор Гирич, із Інституту української археографії та державознавства ім. Грушевського Національної Академії Наук України і Ольга Андрієвська із Трент університету.

У другій сесії п. з. „Українська Центральна Рада і революція" візьмуть участь: Марк ван Гаґен з Колюмбійського університету, Владислав Верстюк із Інституту історії України Національної Академії Наук України, Володимир Стойко і Анна Процик, представники НТШ і УВАН.

Третя сесія буде присвячена віддзеркаленню Українських визвольних змагань в літературі і культурі. Ася Гумецька з Мишиґенського універ-

(Закінчення на стор. 5)

Любов Дмитришин-Часто

Коляда

До Пречистого Дитяти

Колядуй, моя Вкраїно, возвіщай святу новину —
Народився Син Єдиний, що врятує Україну.
З серцем щирим поспішаймо до Пречистого Дитяти,
Ми знайдем його в яскині, в теплім раї, між ягняти.

Преклонімось-помолімось, світлу радість відчуваймо
На Вкраїну, на Вкраїну серцем зірку притягаймо.
Привітаймось тихим словом до Пречистого Дитяти
Ми знайдем Його в яскині, в теплім раї, між ягняти.

Засвіти нам, зірко, ясно, звесели серця оскудлі
Божий Син вже народився,
щоб вернути люд заблудлий.
За прозрінням і спасінням — до Пречистого Дитяти,
Ми знайдем Його в яскині, в теплім раї, між ягняти.

Син Єдиний поведе нас до Пречистого порога.
Веселися, Україно, нині ми стрічаєм Бога!..
Преклонімось-помолімось до Пречистого Дитяти,
З ним дорогу до спасіння будем спільно починати...

Ню Йорк, 1997 р.

Ікона роботи Сестри Василії Чикало

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ШАХРАЙСТВО У ВУГІЛЬНІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

КИЇВ. — Кількість фактів використання не за призначенням бюджетних фондів, призначених на підтримку і розвиток вугільної галузі, не зменшується, повідомило Головне управління державної служби щодо боротьби з організованою злочинністю Міністерства Внутрішніх Справ України. Зокрема на сьогодні, у Донецькому за шахрайство з фінансовими ресурсами притягається до кримінальної відповідальности колишнього директора шахтоуправління ім. газети „Правда", якого підозрюють у використанні не за призначенням кредиту в сумі 1.2 млн. гривень, отриманого в „Донвуглекомбанку". Крім того, виявлено факти присвоєння керівниками шахт фондів, призначених для погашення заборгованости у платнях. Наприклад, у Луганському одна група присвоїла 27,000 гривень, використавши зфальшовані документи.

НАЙБІЛЬША ЗАБОРГОВАНІСТЬ — НА ДОНЕЧЧИНІ

КИЇВ. — За повідомленням Національного Банку України, найбільша заборгованість у платнях спостерігається в Донецькій області — 722.8 млн. гривень. Далі йдуть Дніпропетровщина — 501 млн. гривень, Луганщина — 439 млн. гривень та Київщина — 311.6 млн. гривень. Загальна заборгованість по Україні на початку грудня становила 4.942 блн. гривень.

О. МОРОЗ ПРОТИ РОЗПРОДАЖУ ЗЕМЛІ

КІРОВОГРАД. — 28-го грудня під час зустрічі з головами місцевих рад, керівниками господарств Олександрійського та Кіровоградського районів голова Верховної Ради Олександер Мороз сказав, що він категорично проти того, щоб земля стала товаром. На його думку, неможливо буде говорити про застосування саме індустріяльних методів її обробки і вона стане власністю передусім негромадян України. Відвідуючи в листопаді Полтавщину, Президент Леонід Кучма заявив, що земля стане товаром ще за його президентства.

ГОТУЮТЬСЯ ДО СВЯТКУВАННЯ 2000-ЛІТТЯ РІЗДВА

КИЇВ. — У Кабінеті Міністрів під головуванням віцепрем'єр-міністра Смолія відбулось засідання Організаційного комітету підготови та відзначення в Україні 2000-ліття Різдва Христового. Як повідомляє газета „Урядовий кур'єр", упродовж року в Україні споруджено 250 нових храмів, ще 1,500 будується. Відроджується Михайлівський Золотоверхий собор, фінансування спорудження якого взяла на себе столична державна адміністрація. Ведеться видавничо-наукова праця: започатковано серію „Богословська думка України", вийшло два томи „Історії релігій в Україні". Нещодавно в Києві відбулася міжнародна наукова конференція „Християнство в контрексті історії та культури України". Урочистості в Україні відбуватимуться під еґідою ЮНЕСКО.

ДИТЯЧА СМЕРТНІСТЬ НА ХАРКІВЩИНІ

ХАРКІВ. — На сьогодні Харківська область займає одне з перших місць у списку реґіонів України, в яких зафіксовано високий рівень дітячої смертности. З 1,000 новонароджених 16 помирають відразу після народження. І річ тут не тільки у низькому рівні медичного обслуговування, а й у поганому стані здоров'я майбутніх матерів. Цю інформацію, присвячену виконанню програми „Діти України", заслухали учасники наради в Харківській обласній адміністрації. Урядовці зазначили, що, не зважаючи на всі їхні зусилля, ця програма знаходиться під загрозою зриву.

ХОЧУТЬ ПІДКУПИТИ РЕЛІГІЙНІ ГРОМАДИ

ЛЬВІВ. — Помічник голови Греко-Католицької Церкви єпископ Любомир Гузар повідомив львівських журналістів, що напередодні парляментарних виборів деякі кандидати в депутати висловили готовість надати місцевим церковним громадам значну матеріяльну допомогу, в окремих випадках до 300,000 дол. В обмін вони розраховують отримати голоси вірних.

ВІДКРИТО НОВУ СТАНЦІЮ ПІДЗЕМКИ

КИЇВ. — 27-го грудня в Києві урочисто відкрито нову станцію підземки під назвою „Печерська". Для керівника служби руху метрополітена Євгена Кравченка це вже сорокова станція, яка відкривається до чергового новорічного свята. При побудові цієї станції вперше використано залізобетонні тюбінґи замість традиційних чавунних. „Печерська" — третя станція підземки, де можна побачити турнікети нового типу, вироблені заводом „Маяк". Такі турнікети вже діють на станціях „Політехнічний інститут" та „Театральна". На жаль, нова станція ще не обладнана автоматами для продажу жетонів за банкноти. Станція „Печерська" — одна з найглибших в Києві, тому ескалаторний спуск зроблено з додатковим вестибюлем, над яким на майданчику плянується відкрити ресторан або нічний клюб.

У ВІВТОРОК, 30-ГО ГРУДНЯ, члени правління Фонду леґальної оборони президента Билла Клінтона заявили, що закривають діяльність згаданого фонду, бо непорозуміння довкруги справи збирання грошей на виборчу кампанію та різні обмеження щодо самого фонду майже цілковито зупинили будь-який приплив грошей. Одначе деякі дорадники та приятелі Президента вже почали робити заходи для відкриття нового фонду, але відразу з кращими і гнучкішими леґальними можливостями збирання грошей. Вони плянують, що новозорганізований фонд могтиме більш активно проводити збірки фондів, а не як попередній, котрому державними законами етики заборонялося себе оголошувати чи збирати датки. Крім того, межу поодиноких датків буде значно підвищено до 5,000 або 10,000 дол., а не як попередньо дозволялося тільки на 1,000 дол.

В АМЕРИЦІ

НАЙНОВІШІ ОПИТИ, ПРОВЕДЕНІ аґентством Ассошіейтед Пресс вказують, що шість із 10-ох опитуваних американців сподіються мати більше грошей для своїх родин і вірять, що можливості праці в їхніх громадах будуть багато кращими в 1998 році. Більшість дорослих, які були учасниками опитів уважають. що публічні школи в країні стануть кращими, а вулиці міст будуть ще більше безпечними, як тепер. Тому чотири роки в опиті цього ж аґентства 60 відсотків осіб передбачали, що вулична злочинність буде постійною проблемою, а тепер тільки 39 відсотків є такої думки. Опит було зроблено в середу, 24-го грудня, з 3 відсотковою можливістю неточностей.

Продовжують допомогу Південній Кореї

Вашінґтон. — Важливість впливів південнокорейської економіки на загальну економіку світу, ще раз підтвердили найбільші комерційні та інвестиційні банки світу, котрі погодились на повний місяць відкласти платність 15 блн. дол. боргу Південній Кореї, котрий мав бути повернений з кінцем 1997 року.

Працюючи з упорядниками, котрі перевіряють їхню діяльність, згадані банки дали згоду відкласти платність згаданого заборгования Південної Кореї, бо насправді їм не залишалось іншого виходу. Вимагаючи платности заборгования на час, банки могли понести багато більші втрати та спричинити ще більшу економічну кризу не тільки у Південній Кореї, але у цілому реґіоні Південносхідньої Азії, а зокрема Японії. Їхнє рішення було наслідком допоміжних заходів зі сторони Міжнародного валютного фонду та інших позичкових установ, які минулого тижня вирішили негайно подати свою 10 блн. дол. допомогу цій заклопотаній країні.

Це рішення згаданих банків позитивно вплинуло на біржі довкруги світу, а зокрема в ЗСА, бо вкладники грошей вирішили, що такі кроки допоможуть загальмувати економічну кризу в Азії. Крім того, кожний розуміє, що ця економічна криза не є виключно справою Південної Кореї, але може стати куди більш далекосяжною проблемою, зокрема для Японії, економіка котрої також не є в найкращому стані останнім часом, а вона являється найбільшим кредитором Південної Кореї та другою з черги після ЗСА економічною потужністю в світі.

Допоміжними в цьому економічно-рятунковому процесі були також законодавці Південної Кореї, котрі схвалили цілий ряд важливих фінансових змін, яких вимагав Міжнародний валютний фонд.

Російський Патріярх відмовився від зустрічі з Папою

Москва. — Патріярх Російської Православної Церкви не є готовим зустрітися з Папою Римським, щоб допомогти наладнати майже 1,000-річний розкол, але хоче продовжувати розмови в цій справі з Ватиканом.

Такої зустрічі не було від 1054 року, коли християни поділилися на православних і католиків.

Архиєпископ Смоленський Сєрґєй, речник Російської Православної Церкви, заперечив , що Патріярх Алєксій II погодився на зустріч наступного червня з Папою Іваном Павлом II. Одначе він зазначив, що Патріярх Алєксій II та вся Росія не виключають такої зустрічі, але уважає, що умов покищо для цього не створено.

Зустріч провідників обидвох Церков мала відбутися ще минулого року у Відні, але в останній хвилині Алєксій відмовився, буцімто через нерозв'язані суперечності з Ватиканом у справах церковного майна та католицького місіонерства в Росії. Російська Церква — найбільша із 15 головних філій Православ'я, постійно нарікає на те, що західні церкви шукають нових навернень в Росії та інших традиційно православних реґіонах. Крім того, Російська Православна Церква відмовляється повернути майно, котре їй дісталось під час того, як совєтський уряд зліквідував Католицькі церкви східнього обряду, зокрема в Україні.

Ці завваги засобам масової інформаціїї Смоленський Архиєпископ Сєрґєй подав зразу після Священного Синоду Російської Православної Церкви, котрий закінчився у п'ятницю, 26-го грудня.

У СВІТІ

У ВІВТОРОК, 30-ГО ГРУДНЯ, всі 28 моряків зі залоги ушкодженого англійського вантажного корабля, були врятовані гелікоптерами Американської прибережної служби з холодних і бурхливих вод Атлантійського океану. Всі вони мусіли скакати у воду, бо сильні вітри не дозволили гелікоптерам їх підбирати з палуби потапаючого корабля. Старшина Джефф Голл, речник Прибережної служби сказав репортерам засобів масової інформації, що вся залога була врятована. Вантажний 493-футовий корабель „Мерчант Пейтріот" почав тонути вранці згаданого дня, коли був віддалений 270 миль на схід від Кейп Канаверал. Причиною цього нещастя на відкритому морі, була лопнена водопровідна рура у машиновомуму відділі корабля, котра заляла корабель.

В'ЄТНАМ, ЯКИЙ НАМАГАЄТЬСЯ знайти рівновагу між Комуністичною партією та вільним ринком у вівторок, 30-го грудня, подав до загального відома, що на найвище становище в країні — генерального секретаря Комуністичної партії, а тим самим і керівником держави, призначено 68-річного принципового військовика, генерала Лє Кга Фю. Він прийшов на місце 80-річного До Моя, котрий вміло спрямував В'єтнам на шлях економічних змін у 1990-их роках, відкриваючи доступ до його ринку, заохочуючи громадян до приватного підприємництва, але одночасно втримував контролю партії над політичним і економічним життям країни.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.
UNA & Svoboda tel.: (973) 292-9800; Svoboda Fax: (973) 644-9510; UNA Fax: (973) 292-0900
Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com
Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".
Головний редактор: Зенон Снилик
Second Class Postage paid at Parsippany, NJ

Україна в жіночому аспекті

„Свобода” вже не раз ентузіястично висловлювался щодо великих перспектив жіноцтва України, яке своєю активною участю у політичному, громадсько-культурному та господарсько-економічному житті здатне покращити загальну ситуацію, поглибити і зміцнити процес розбудови незалежної української держави, відродження нашої нації. Українські жінки, судячи з їхніх численних, різноманітних за завданнями і програмами організацій, усвідомлюють власну силу і значення. Є вже навіть певні підстави схвально відзначати, що в самому жіночому русі відбувається психологічна переорієнтація, перехід від совєтських форм „колективізму”, в якому не було місця для особистої ініціятиви і відповідальности, до розуміння ваги і будуючої, творчої ролі осібного людського „я” і до до вияву цієї ролі у щоденному житті суспільства.

Два роки тому відома львів'янка Ірина Калинець, в розмові з журналістами, які заторкнули жіночу тему, сказал ось що: „Україні потрібна при владі жінка... Чому Ізраїлеві була потрібна Голда Меїр? Коли чоловіки не годні полагодити справу, треба просто 'маму'. Бо хто керує державою? Не президент, а добре складений апарат мужів. Тому погамувати їх мала б жінка, 'мама'. Чому, коли Англія почала кришитися, прийшла Маргарет Тачер?... Коли жінка показує кулак, цього кулака не видно... Був час, декілька років тому, коли 70 відсотків українців готові були віддати голоси за Президента-жінку...". А тепер? „...Біда в тому, що ставлення до жінки в нас абсолютно нецивілізоване. Це синдром неволі, синдром неповноцінности чоловіків”. Мабуть, з цієї причини на запитання, чи повернеться вона у політику, І. Калинець відповіла: „Ні! Категорично — ні!”. А даремно. Якщо вже колишня мужня дисидентка, політв'язень, а відтак, вже в незалежній Україні, депутат Верховної Ради і державний діяч у ділянці народної освіти, зрікається участи у політиці, то хто ж у тій політиці матиме голос?

В цілому жінки в Україні становлять 54 відс. населення. Отже, у виборчому сенсі їх не може зігнорувати жодна з діючих „чоловічих” партій. Але ще більше справа в тому, що жіночих організацій, включаючи дві політичні партії, налічується аж 85, тобто удвічі більше, ніж „чоловічих”, яких усе критикують за роздроблення сил і неспосібність об'єднатися. Виявляється, що й жінки неспосібні. І теж можна говорити про „синдром неповноцінности”: найбільш організовані і впливові сили створені не на самостійних платформах, а як додатки до певних партій — як їхні жіночі крила. Наприклад, Союз Українок — це крило Руху, „Жіноча Громада” — крило Конгресу Української Інтелігенції, „Дія” — крило Народно-Демократичної Партії. І т. д. „Окрилюючи” інших, самі жінки залишилися без належного впливу і авторитету. Тільки чотири жінки — з усієї України! — ввійшло у перші п'ятірки передвиборчих партійних списків: Слава Стецько — від бльоку „Національний Фронт”, Валерія Заклунна — від Комуністичної Партії України, Наталія Вітренко — від Прогресивної Соціялістичної Партії України і Катерина Ващук — від Аграрної Партії. Як бачимо, три з чотирьох — ліві. От і гадаймо, в кого більші „синдроми”. Безвислідно закінчилися всі спроби українських парляментаристок створити у Верховній Раді жіночу фракцію, хоч всього їх є 18, або 4 відс. від загальної кількости.Це дуже мало, і жінки справедливо обурюються, бо ж навіть у тоталітарному СССР жіноча квота становила 33 відс. всіх депутатів парляменту. Проте чи більше буде ладу у сесійній залі, коли жінок у ній побільшає? Он скільку галасу було здійнято довкола з'їзду партії „Жінки України” і її амбітних передвиборчих заяв. А скінчилося тим, що ця партія взагалі не потрапила у список суб'єктів виборчого процесу, затверджених Центральною виборчою комісією. Серед зареєстрованих партій і бльоків не знаходимо також партії українських феміністок „Жіночі Ініціятиви”, хоч з її боку теж чулося багато радикальних заяв.

Слово, загальне тло жіночих рухів таке, що виборцям буде нелегко визначити, хто надається на ролю української Голди Меїр чи Маргарет Тачер. В останні дні з Києва надійшло повідомлення: Наталія Вітренко, співзасновниця і співголова лівацької Прогресивної Соціялістичної Партії України, оприлюднила своє рішення висунути власну кандидатуру на пост Президента України. При цьому не знаючи навіть української мови...

А так хочеться, щоб знайшлася для багатостраждальної української нації добра, справедлива і тверда материнська рука!

А може, чоловікам самим, добровільно, поступитися б місцем біля керма? Де там! Навіть на IV Світовому жіночому форумі в Пекіні українську делегацію очолював чоловік, віцепрем'єр-міністер Іван Курас... Післясовєтський патріярхат триває...

Володимир Яровий, Київ

СПІЛЬНО ДО ЕВРОПИ

Членство в НАТО і Европейському союзі на заході і стратегічне партнерство з Україною та Литвою на сході проголошено головними завданнями нового польського уряду. В листопаді вони додатково підтвердились. Міністер закордонних справ Броніслав Геремек здійснив візити до Литви і України. Одночасно перший камінець був покладений у створення Балто-Чорноморської спільноти. В Букарешті відбулася вже нещодавно немислима тристороння зустріч президентів Польщі, України і Румунії — Александра Квасневського, Леоніда Кучми та Еміля Константинеску.

„Уряд вважає Україну своїм стратегічним партнером. У польській зовнішній політиці вона посідає пріоритетне місце”, — таку заяву у Києві зробив керівник зовнішньополітичного департаменту Польщі. Прес-секретар українського президента Дмитро Марков, своєю чергою, нагадав, що Польща часто відкриває двері перед Україною, наприклад, для зв'язків з европейськими структурами, зокрема, українсько-російські та польсько-українські відносини. Вони спільно вважають, що співпраця з Росією має розвиватися якнайкраще, позаяк Росія грає важливу ролю в Европі.

Однак Геремек висловив надію, що, коли Польща стане членом НАТО, Україна почуватиме себе у більшій безпеці, а коли Польща стане членом Евросоюзу, то шанси України на покращення економічного становища стануть певнішими. Польська делеґація дізналася неофіційно, що стратегічна мета Києва — членство в НАТО. Проте з офіційною заявою українські політики не поспішають, позаяк суспільство ще до цього не підготоване. До того ж Україна живе в умовах підготови до парляментських виборів.

Коментатори у Варшаві підкреслюють, що один з найбільших викликів польській зовнішній політиці — це підтримка незалежности України, позаяк ця ключова для стабільности в реґіоні країна переживає гостру внутрішньополітичну кризу, небезпечну усуванням від влади проевропейських і прихильної до Польщі групи політиків. В інтересах Варшави — підтримка Президента Кучми. Але одночасно міністерство закордонних справ Польщі чудово розуміє, що воно не може обмежити свої контакти і вплив на становище, якщо прибічники Л. Кучми та інші проевропейці зазнають поразки у березневих виборах. Не таким драматичним виглядає становище в Литві. Під час переговорів у Вільнюсі йшлося про умови стратегічного партнерства. „Обидві країни визнають і підтримують обопільне прагнення до членства НАТО і ЕС”, — підкреслив Б. Геремек і запевнив, що у всіх організаціях, членом яких є Польща, вона хоче бачити і Литву. Він висловив надію, що приєднання Польщі до НАТО зміцнить безпеку Литви. На думку польського міністра, обидві країни почнуть переговори про членство в Евросоюзі одночасно.

Справжньою революцією у міжнародних відносинах у Центральній Европі можна назвати і зустріч президентів Польщі, України та Румунії. Перша офіційна заява про її наступне проведення була зроблена в жовтні, коли на черговій сесії Чорноморського економічного співробітництва (ЧЕС) міністри закордонних справ України і Румунії — Геннадій Удовенко та Адріян Северин — обмінялися ратифікаційними грамотами до базового українсько-румунського договору. Тоді ж вони і повідомили про наступну зустріч у Букарешті, додавши, що її проведення було узгоджено трьома президентами ще на початку вересня на зустрічі керівників країн Центральної Европи у Вільнюсі.

Така тристороння зустріч стала можливою лише після укладення українсько-румунського договору. І хоча істотні питання до нього, точніше до тих аспектів двосторонніх відносин, які були виведені за дужки, залишаються, сьогодні, судячи із заяв офіційних осіб, формальних проблем у взаєминах Україну і Румунії немає. Зрозуміло, є важливі підстави сумніватися у щирості багатьох румунських політиків, коли вони кажуть про дружбу з Україною, а багатьом з них ця дружба — кісткa у горлі. Але коли нинішня румунська влада таки зробила свідомий вибір, то тристороння бухарестська зустріч не обмежиться звичайною балаканиною і буде мати певне продовження.

Звісно, „великорумунські комплекси” ще довго затьмарюватимуть двосторонні відносини. Але нині правляча в Румунії правоцентристська коаліція напевне усвідомила, що дружба з Україною для країни важливіша, ніж культивування „образ минулого”. Стратегічне партнерство між Польщею і Україною стало незаперечним фактом. Польща в 1999 році стане членом НАТО, а Румунія тієї ж року почне з альянсом офіційні переговори. У Букарешті чудово розуміють, що останнє є можливим лише за умов дружніх відносин з Україною, роля якої в регіоні вже визнана всіма на заході.

Історичний досвід засвідчує, що румунські по-

(Закінчення на стор. 5)

Олександр Серафин

ОГЛЯД АВТОМОБІЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТИ СВІТУ

Автомобільна промисловість, так, як інші, має свої професійні пресові органи. Її місячним речником є журнал "Word's Auto World". Його редактори присвячують кожнорічне грудневе число переглядові року, що минув, і прогнозуванню на наступний рік.

Минулий рік був одним з кращих: на американському ринку продано понад 15 млн. авт. Заробітки „великої трійки” (Дженерал Моторс, Форд і Крайслер) були рекордовими, як також бонуси працівників.

Глобалізація автомобільної промисловости продовжуватиметься в 1998 році. Американський ринок на цей рік заповідається досить яскравим: низька інфляція, висока зайнятість робітників і солідне довір'я споживачів. Економічному безладдю в Азії ще не видно кінця. Його наслідки сягають до Америки, зокрема Арґентини і Бразилії, уряди яких намагаються збалянсувати державні бюджети. Одначе, доки не буде загального зниження надлишкової продуктивности, яка існує в Азії, Европі і Південній Америці, брак задовільного попиту спричинить низькі заробітки в усіх трьох реґіонах.

Якщо безжалісний тиск на ціни посилиться, деякі зменшення затрат будуть необхідними. Існує можливість, що Дженерал Моторс матиме між 40,000 і 50,000 менше робітників до 2003 року.

Економісти „великої трійки” вважають, що автомобільний ринок в 1998 році в ЗСА становитиме між 15 і 15.5 млн. авт. і невеликих вантажівок. Передбачають, що частка вантажівок американського автомобільного ринку збільшуватиметься на одну процентову точку річно протягом наступних кількох років, помимо строгіших вимог стосовно вживання пального. Конференція ООН в справі екології, яка відбулася з початком грудня 1997 року, становить загрозу плянуванні нових авт. Електричне авто, яке появилося на ринку два роки тому, не оправдалося. Пошуки за альтернативним пальним тривають і тепер є велика надія на „пальний елемент” (fuel cell).

Це електричні авта, які не потребують батереї, але створюють свою власну електрику. „Пальний елемент” не має рухомих частин. Він виробляє електрику електрохемічним процесом, який сполучує протони водню з киснем повітря, в наслідок чого виділяється відпрацьовану пару.

Компанія Форд пропонує інвестувати 420 млн. дол. у спільний альянс з німецьким Даймлер-Бенц і канадською Баллярд паверс систем. Вони плянують розробити концепцію „пального елементу” до 2004 року.

Провідники автомобільної промисловости вважають, що навіть коли настане міжнародне порозуміння стосовно ґльобального потепління, то американські споживачі не відмовляться від своїх великих авт, які, між іншим, приносять більший зиск для виробників.

Ціни на автомобілі в Америці встановлено на 1998 рік нижче 1997 року на між 0.6 і 0.8 відс., що віддзеркалює виший курс доляра щодо японської єни.

Число юнійних робітників в ЗСА постійно меншає і тепер становить 13 відс. всієї кількости, або 750,000, майже половину того, що було 20 років тому. Беручи під уваги ґльобалізацію і віддавання праць за контрактом, цей напрям продовжуватиметься. Тому юнійний провід буде вишколювати робітників на постачальників, які братимуть на себе більше відповідальностей в техніці і виробництві. Вони також збільшили свої підприємства через об'єднання і надбання, головно в 1997 ро-

(Закінчення на стор. 5-ій)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про наші свята, помножені на два

З роками пербування на поселеннях та ще із календарними різницями, які витворилися і дивним ехом відбиваються у майже кожній українській родині, ми вже здається всі звикли до того, що Різдво тут святкуємо у різну пору, залежно від парохії, конфесії, родинних обставин, охоти чи примх.

Ми вже сприймаємо як належне і стараємося не „помикитити” коли є „наші” і „ваші” свята, коли треба одним бажати за новим календарем, а іншим за старим, і що частина нас святкує Рождество Христа подвійно, зокрема ці, що є молоді віком.

Але коли і як в таких обставинах ідіосинкразії можна мати почуття, що є святом справді Різдво? Коли можна з переконанням, з душею колядувати, відчувати, що все довкруги радіє і святкує разом з вами, що всі ваші близькі й далекі там в Україні того самого дня сідають до Свят-вечері й що одна нам світить перша зірка?

Чи в цей час є свято, коли ціле довкілля захлистується святочним гамором, коли на вулицях дзвіночками накидаються бородаті „сантаклози”, тисячі різнокольорових лямпочок блищать, де тільки можна, а з голосників ллється безсмертма пісенька: "I'm dreaming of a white Christmas".

Чи тоді, коли зранку на Різдво по рогах вулиць сумно лежать розібрані зі своїх прикрас ялинки, у крамницях вже не приймають на виміну дарунків, а в телевізії перестали показувати різдвяні фільми і нарешті дали спокій колядам і Месії?

Скільки ми вже так стоїмо на роздоріжжі, не знаючи в яку воду вступити, коли ствотири різдвяний настрій? Вже пів сторіччя проминуло від того часу, як ми вперше на новій „вибраній” землі святкували Різдво, всі ще „по-старому” скромно, бідно зі здивуванням та з цікавістю приглядаючись спершу до того нового Різдва, що панувало 25-го грудня. В той новий період нашого життя ми вперше впізнали звичай десятків дарунків „під ялинку”, або принесених „сантаклозом” через комин, почули про святкування рівночасне або близьке „Ганука”, яке саме принесло звичай обдаровування себе в цей час, і побачили численних перебраних т. зв. св. Миколаїв, що тут появлялися не як колись у нас 19-го грудня, а стояли терпеливо біля всіх великих крамниць, подзвонюючи дзвіночками. Яка величезна різниця зустріла нас усіх після стародавніх, органічно сплетених в наш побут і календар, звичаїв приходу св. Миколая до чемних українських дітей з дрібними але теплими подаруночками і солодощами „під подушку”, а часом і різочкою та із Святими Вечорами із традиційними 12-ти стравами, колядами та дідухом в куті кімнати.

Все це треба було тут достосувати до нових обставин і поступово заміняти на інші звичаї, на інші можливості життя, на це, що нас нових іміґрантів тут зустріло. І ми поволі але невпинно міняли, бо так було треба, бо того вимагало нове, інакше, однак наше життя. Ще декілька років ми старші, з тяжкими зусиллями старалися затримати все, що привезли в серці „з дому”, якось творили з пам'яті старокрайовий Свят-Вечір, вчили колядок, навіть створили у Пласті традицію засвічення „святвечірньої свічечки”, яка точно в часі, коли в Україні могла заблиснути 6-го січня перша зірка, мала нас туди перенести та лучити з нашими близькими. Але з часом і ця святвечірня зустріч вже не відбувалася 6-го січня, а тоді коли було всім „вигідно” і наші родинні Свят-Вечорі відбувалися у різні дні та у різну пору, а ми всі нагадували дуже того духа еміґранта із гуморески Едварда Козака, що на два тижні заскоро полетів в Україну бажати рідним „Христос рождається!”.

Такими ми залишилися до сьогодні, хоча роки плинуть і все міняється. Тільки ми стоїмо у різдвяний час на роздоріжжі, а відай робимо вигляд, що святкуємо, бо не вміємо вже майже поголовно викликати ні в той, ні в цей час того особливого настрою свята, який треба б мати у цю святкову пору. Може тому нас огортає ностальгія за безжурним дитинством, що вже ніколи не повернеться, за тим давнім Різдвом, що залишилося там далеко у минулому, а тепер є тільки у серці і має мало спільного з теперішнім святкуванням і урочистістю, а лиш повно непорозумінь, суперечностей та різних понять. А все те нагадує спробу пообзиратися у старому полущеному дзеркалі, де лиш фраґментами лишилися куски блискучої амальґами.

А може, може однак декому з нас таки вдасться належати до тих щасливців, що після 6-го січня зможуть сказати: „У нас було так святочно і гарно, як колись. І Христос вродився тільки раз і двох народжень нема ні в небі, ні в природі...”

О-КА

Віра Вовк

Леґенда про керманича

На верхах голосили трембіти, і Марковому батькові зложили на лаві долоні навхрест. Не треба було нікого просити; сусідки заводили, як вітер у грубі, а Калина, Маркова неня, ломила руки над небіжчиком:

— То ж то я діждалася доленьки, Іванку, від тебе! Хто буде тепер мій господар у хаті? Хто заробить на дрібні діти? Вже з тобою в хаті не доставало: ні на постоли, ні на сало. Тепер вже й на чорний хліб не стане. — І десятий раз вона жалувалася добрим людям:

— Так нам та несамовита ріка догодила!

— Неодного Ґреджин проковтне. Лукавий закрут!

— Найкращий керманич не всокотиться!

Поховали Маркового дєдю в смерековій домовині, поспівали „Со сьвєтими упокой”, і порозходилися до хат. День був дощистий, ріка вдолині металася, як люта змія. Вікна Калининої хати позаходили парою, а Калина втирала щораз порепаними руками червоні повіки. Діти, яких завжди було повно в хаті, позалазили за піч, тільки Марко, тепер дванадцятирічний ґазда, зашився в куток під мисником.

— Вже нема дєді... — думав він заєдно. — Як буде тепер? Прийде щось зовсім нове, але що?

Перше прийшла ніч. Калина сиділа при запаленій свічці зажурена, слаба. Заки засіріло, хтось застукав у двері:

— Відчини, Калино! — Калина метнулася до дверей, і в хату зійшов тяжким кроком її брат, Юрко. Почав озиратися і побачив Марка.

— Він ще дитина, Юрку, — озвалася боязко Калина.

— Яка там дитина, — парубок! Хтось же мусить заробити на тебе й на діти! Ходім, Марку.

Марко вийшов за Юрком. В сінях Калина захлипала, що він „сарака”, а світанок був холодний, аж до кости добирався. Але вгорі над ялицями світилися зорі, як бджоли, що вилетіли з вулика.

— Ти вже був на дарабі? — спитав Юрко.

— Був... з дєдьом, — відповів Марко.

— Будеш тепер дєдю заступати. — Ішли мовчки верхом гори, потім почали спускатися плаєм над ріку. Почулися перекликування леґінів; вже можна було розрізнити їх між деревами, як в'язали сильними руками колоду до колоди, сплав до сплаву.

— Ходи помагати, Марку! — кликнув хтось, і Марко підбіг, але його примерзлі руки не могли принести леґіням великого хисту.

— Дивися, яка цяця, які в нього білі долоні!

— Коло мами за грубою сиділо і голубці зі салом заїдало!

— Краще б йому паничиком жити, як леґінем на дарабах, — кепкували парубки.

— Оставте хлопця! Ходи на дарабу, Марку. Твоє весло тут коло керманича. Уважай, що він каже, і сокотись! — Юрко не панькався з Марком. Може й справді Калина розпестила хлопця, думав.

Марко взяв своє весло. Долоня не могла ще обійти його довкола. Як він буде веслувати? Щоб піднести весло, він мусів налягати на нього цілим тілом.

— Матінько Божа, Господоньку мій! — молився хлопчина.

— Гей! — понеслося лісами, і дарабу відбили від берега. Черемош повився, як зелена гадюка, тільки піни піндеслися берегами.

— Ісусе, місяцю срібненький! — Марко обгорнув весло двома руками і припер до себе. Ніколи йому не здавалося, що Черемош такий біснуватий.

— Сокотись! — понісся голос керманича. Білі камені летіли, як на крилах, дарабі назустріч.

— Піднеси весло, Марку! — Дараба закрутила півколо і помчала, як хвостата зоря. Бігли ліси на верхах, села, розпорошені в надбережних садах, лупакові скелі, хитрі закрути, водопади, як бинди. Вже й Сокільське минуло (без „гайтача”, слава Богу), а ріка вилася красно до сонця, що зійшло над буками.

— Мама готовить сніданок... дєді вже нема... — сльози дусили хлопця. А леґіні підсвистували собі під чорним вусом і перекликувалися. Нараз усе замовкло: кожний нагострив зір і зайняв своє місце. Та сива скеля, то круте плесо під нею, то — Ґреджин. Здавалося, що летять стрімголов у нечистого крутіж!

— Ісусе, сонічко ясне!

І сталося те гаряче бажане, що сповняється тільки дуже простим душам:

— Я тут, — каже Ісус при кермі, і Його лагідні очі палають так мирно, як ладан у церкві. — Не бійся; Я — твій керманич.

— Піднеси весло-о! — Хлопець підніс його повний віри. Чорне плесо зникло за дарабою. Тоді він почув себе дужим, як дзіниця, і почав перкликуватися з леґінями.

ЯРОСЛАВ І МАРІЯ ВИЖНИЦЬКІ з дітьми
— *бажають* —
РІДНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО,
зокрема, здоров'я і погоди духа у 1998 році.
Гантер, Н. Й.

З Різдвом Христовим, Новим Роком і Святим Йорданом

Вітаємо з Різдвом Христовим і бажаємо Щасливого Нового Року!
Андрій, Стефанія, Дзвінка, Андрійко, Данилко, Ярко, Юрій і Роксоляна ДОБРЯНСЬКІ

З Різдвом Христовим, Святим Йорданом і Новим Роком
поздоровляє
ВСІХ ВШ. ПОКУПЦІВ, ПРИЯТЕЛІВ та ЗНАЙОМИХ
АРКА в НЮ ЙОРКУ
26 First Avenue, New York, N.Y. 10009. Tel.: (212) 473-3550
Між Першою і Другою вулицями

УКРАЇНСЬКА ФІРМА „РОКСОЛЯНА"
300 Parker Ave.,
Maplewood, N.J. 07040
Tel.: 1 (201) 763-8778
— *Вітає* —
з РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
всіх теперішніх і майбутніх клієнтів.
Бажаємо веселих Свят, щасливого Нового Року та міцного здоров'я!
Ласкаво запрошуємо до нас!

З Різдвом Христовим та Новим Роком!
ВЕСЕЛИХ та ЩАСЛИВИХ СВЯТ
— *бажає* —
родині, приятелям та гостям
„КАРПАТІЇ"
власниця
КЛИМЕНТИНА ШЕВЧУК з родиною
KARPATHIA HOUSE, Lexington, N.Y. 12452

SELF RELIANCE (NEWARK, NJ)
Federal Credit Union
Федеральна Кредитова Кооператива
„САМОПОМІЧ" у НЮАРКУ, Н.Дж.
734 SANDFORD AVENUE, NEWARK, NJ 07106
Tel (973) 373-7839 • http://www.selfreliance.org • Fax (973) 373-8812
BUSINESS HOURS:
Mon. -Closed • Tue. & Fri. -12:00 PM to 7:00 PM • Wed. & Thurs. -9:00 AM to 3:30 PM • Sat. - 9:00 to 12:00 Noon
Вельмишановним членам і всій українській громаді
ЩИРІ ПОБАЖАННЯ
Радісних Свят РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і щасливого НОВОГО РОКУ!
Ви і Кредитівка - Яка чудова спілка!

РІЗДВЯНЕ ПОБАЖАННЯ

Нова радість стала,
Дивная новина,
Колядує нині наша
Вільна Україна.

Боже дитя у Києві
На тому сіні
Несе віру, несе любов
Кожному з нас нині.

Веселого Різдва і здорового нового року 1998 бажаємо нашій родині і всім приятелям в Україні й ЗСА.
Христос родився! Славіте Його!
МИКОЛА ГОРІШНИЙ з родиною.
Линдгорст, Н. Дж. 1998р.

КОНСТАНТИН ЛЕЩУК
із дочкою
ЛІДОЮ
— *поздоровляють* —
родину, приятелів і знайомих з
РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ і НОВИМ РОКОМ і
— *бажають* —
ВЕСЕЛИХ СВЯТ і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

Христос Рождається!
Веселих Свят Різдва Христового та Щасливого Нового Року
Українському Духовенству, Організаціям, ВШановним Клієнтам і Знайомим
щиро бажає
ЮРІЙ ВАСИЛЕНЮК
із донею МАРУСЕЮ
власники
УКРАЇНСЬКОЇ КРАМНИЦІ
ASTORIA MEAT PRODUCTS INC.
35-09 Broadway (між 35-36 вул.)
Long Island City, N.Y. 11106
Тел.: (718) 726-5663

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
— *бажає* —
родина Козіцьких, власники
Dunwoodie Travel Bureau,
своїй родині, приятелям та клієнтам.
Наша фірма з 27-літнім досвідом пропонує найкращі солідні послуги в подорожах по цілому світі по найдешевших цінах.
- Продаємо квитки на літаки, кораблі, поїзди
- Замовляємо готелі та авта
- Помагаємо з приїздом рідні з України

Телефонуйте на число:
(914) 969-4200 або (800) 550-4334
771A Yonkers Ave., Yonkers NY 10704

ВЕСЕЛИХ СВЯТ і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
родині, приятелям і клієнтам
— *бажає* —
ЗЕНОН Б. МАСНИЙ
адвокат
140 Друга Авеню, Ню Йорк, Н. Й. 10003
Тел.: (212) 477-3002

Веселих Свят і Щасливого Нового Року!
всім Членам Українського Народного Союзу, „Свободі", всьому Українському Народові на Українських Землях та всім Організаціям і всій Родині
— *бажає* —
Іван Пригода з Родиною
секретар 200 Відділу УНС

Христос Раждається!
З нагоди Свят Різдва Христового щире поздоровлення
рідним і знайомим в рідній Гуцульщині, а також в діяспорі синам, невісткам, внукам, сватам, приятелям та знайомим.
Веселих свят, кріпкого здоров'я та щасливого нового 1998 року
— бажає —
Д. ФЕДОРІЙЧУК з родиною
(замість карток)

Радісних і Щасливих Свят
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
— *бажають* —
своїй Рідні, Приятелям і Гостям Вакаційної Оселі
НИКИФОРЯКИ
ГАНТЕР ДІТРОЙТ

З нагоди
СВЯТ РІЗДВА і НОВОГО РОКУ
всього найкращого, успіхів та кріпкого здоров'я читачам „СВОБОДИ"
— *бажає* —
МАРІЯ і БОГДАН БУХВАК
власник фірми „КАРПАТИ"
2020 Вест Чикаго, Чикаго, Ілл. 60622 (773) 278-7353
„Як посилати, то через „Карпати"!

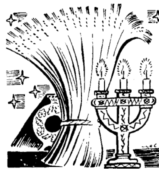
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО і ЩАСЛИВОГО НОВОГО 1998 РОКУ
родині, односельчанам та всім знайомим
— бажають —
АННА і АНТОН ЖИТИНСЬКИЙ

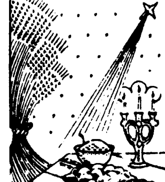
ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
Веселих Свят та Щасливого Нового Року
— *бажає* —
УКРАЇНСЬКОМУ ГРОМАДЯНСТВУ
ЛИТВИН — ЛИТВИН
УКРАЇНСЬКЕ ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave. (corner Stanley Terr.), Union, N.J. 07083
(908) 964-4222

Веселих Свят та Щасливого Нового Року!
— *бажає* —
своїм приятелям
оркестра „ТЕМПО"
(201) 736-5609
„вже 30 років... немає музики без „ТЕМПО"

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ та НОВИМ РОКОМ
— *вітаю* —
моїх Рідних, Друзів і Приятелів.
Усім пересилаю щирі побажання!
ВЕСЕЛИХ СВЯТ! та УСПІШНОГО НОВОГО РОКУ!
ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
ДЕЙЧАКІВСЬКИЙ БОГДАН
Норт Порт, Фла.

DOMAR TRAVEL & TOURS
LIMITED
2985 Bloor St. W., Toronto, ON Canada M8X 1C1
Tel.: (416) 236-7546 FAX: (416) 236-7547
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
ШАНОВНИМ КЛІЄНТАМ, РОДИЧАМ, ДРУЗЯМ та УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ
— *бажають* —
ВАСИЛЬ і МАРІЯ ДОМАРЕЦЬКІ
Власники бюра

о. Вільгельм Гюнерман[1])

Пісня на ешафоті

Був день свята Божої Матері 1790 року, жахливого року французької революції. Кармелітанки французького містечка Компієнь співали саме Вечірню в малій каплиці, коли входова брама задрижала від сильних ударів. Всі здригнулися зі страху, але, скріплені прикладом строї ігумені Марії Терези, не переривали співу. Саме почали співати „Величає душа моя Господа", як двері вискочили з завіс і до каплички вдерлося кілька революціонерів у червоних шапках, з розбурханим волоссям і дикими обличчями.

— Скінчіть уже раз із тим співом! — закричав один із них, п'яний. — Уже не будете тут довше зачинені! Ми виломили вашу в'язницю і виведемо вас із вашої клітки!

Та Сестри немов не чули і співали далі.

— Ви мене не розумієте? — закричав п'яний. — Ви вільні і можете йти, куди хочете.

— „Розігнав сильних думкою серця їх", — лунала пісня.

— Та це ж революційна пісня — сказав іронічно один із них, що знав латину.

Сестри закінчили вечірню і вийшли з каплички. Залишилася одна ігуменя, яка спокійно підійшла до революціонерів.

— Вийдіть і ви з каплички і з монастиря, — сказала вона. — Подумайте над тим, що чините святотатство.

— Святотатство? — засміявся безбожний провідник тієї групи. — А який злочин чините ви, замикаючи молодих дівчат на ціле життя в цих мурах? Ми маємо доручення конвенту[2]) вияснити їм, що вони можуть покинути цей дім.

— Хочете прогнати нас із монастиря? — спитала ігуменя.

— Прогнати? Ні! — відповів він. — У нашій країні кожний може робити, що захоче. Коли ви і старші монахині схочете залишитися тут, ми вам не заборонимо.

— Добре, — промовила ігуменя по хвилині надуми. — Ходіть зі мною до їдальні. — Ні, ні, не всі, тільки ви одні, і самі спитайте Сестер.

Революціонер просто остовпів, коли всі монахині відмовилися вийти з монастиря, та вивів свою банду.

— Я дуже боялася — прошептала Сестра Аґнета, наймолодша з них.

— Ми повинні одного Господа боятись, а не людей, — відповіла поважно ігуменя. — Від сьогодні будемо співати щоденно пісню до Святого Духа, щоб виблагати в Нього ласку боятися Бога. Це найкращий спосіб проти того, щоб люди не боялися людей. Спосіб проти боязні, якої не повинні відчувати християни, а головно монахині.

Засоромлена Сестра Аґнета схилила голову.

Рік пізніше знову появився в монастирі висланець революційного уряду. Цей мав кращі манери, як попередній. Він чемно вияснив ігумені, що вона і всі Сестри обов'язані підписати (революційну) присягу.

— А коли ми цього не вчинимо? — спитала ігуменя, держачи письмо в руці.

— Тоді буду приневолений замкнути монастир — відповів він, здвигаючи раменами.

— Я мушу надуматися, — сказала монахиня — чи буде це згідне з моїм сумлінням. Дайте мені тиждень часу.

— Ясно. Прийду після тижня.

Ігуменя провела більшість свого життя в монастирських мурах і не була якслід ознайомлена зі світовими справами. Тому звернулася до священика:

— Що ж я можу вам порадити? — зідхнув священик. — І ми всі подіставали таке саме...

— Що каже на це Рим? — спитала вона.

— Ми ще не отримали звідти відповіді.

— Отже, що мені радите?

— Підпишіть в ім'я Боже, бо інакше замкнуть монастир.

І всі Сестри підписали.

Одначе 13 вересня 1793 року (під'юджена вирогами традиційної католицької Франції) юрба вдерлася до монастиря та прогнала монахинь. Вони порозходились і замешкали в католицьких родинах. І аж тоді довідалась ігуменя, що Апостольська Столиця виключає з Церкви кожного, хто зложить присягу (безбожному) революційному урядові. Ігуменя написала письмо до революційного уряду, що не знала, якого роду була присяга, та що вона і Сестри відкликують присягу. Ігуменя пішла до Сестер, і кожна з них підписалася на письмі.

— А що буде з нами? — спитала Сестра Аґнета, коли ігуменя поклала перед нею документ.

— Мабуть поведуть нас на ґільйотину[3]), — відповіла спокійно ігуменя.

— На ґільйотину? — застогнала смертельно бліда Сестра і закрила руками обличчя. Як часто в останніх часах чула про те криваве страхіття, як часто була вона приневолена проходити мимо... і тепер уся дрижала на думку, що і її мали б повести туди...

— Бачу, що ти не хочеш підписати, — промовила ігуменя, відбираючи від неї документ.

— Ні, ні, я підпишу! — прошепотіла. Її рука дрижала так, що не могла вдержати пера. Ігуменя обняла її сердечно.

— Спокійно, Сестричко! — сказала. — Ми всі в Божих руках. А боятись нам треба тільки одного, — щоб не образити Господа. Чи ти молишся щоденно до Святого Духа?

— Так! — сказала Сестра зі сльозами в очах.

— То добре. Святий Дух скріпить тебе.

Ігуменя післала те письмо до революційної влади в Компієнь.

Незабаром забрали всіх Сестер до в'язниць. Безбожна влада засудила їх на кару смерти.

Був гарячий день, коли везли їх зв'язаних на ґільйотину. Біля них товпилась юрба. Деякі безбожники (вуличне шумовиння) обкидували їх камінням і іншими речами. Ігуменя притягнула Сестру Аґнету до себе:

— Відважно, Сестричко! — прошепотіла. — Ми в дорозі до небесного бенкету, а Господь хоче ба-чити веселі обличчя.

— Так, — простогнала Сестра, дрижачи зі страху, — щоб тільки не було тих жахливих людей біля нас.

— Замкни очі і не дивися на них! — порадила ігуменя.

— Ґільйотина, — застогнала Сестра, дивлячись на шибеницю широко відчиненими очима.

— Брама до вічности! — сказала ігуменя. — Співаймо, Сестри! — Коли монахині скінчили співати ангельський привіт „Радуйся, Мати милосердя" — понеслися звуки пісні до Святого Духа. Юрба людей, що дико вигукувала, замовкла і немов заворожена слухала святих слів дзвінких голосів.

Забубнили в барабани. Одна Сестра за одною ставали на коліна перед ігуменею і отримувала від неї благословення, входила по ступенях на риштування ешафоту, схиляю-

(Закінчення на стор. 5-ій)

[1]) Подаємо тут переклад оповідання відомого німецького католицького письменника з його цінної історичної повісти із часів французької революції п. н. „На Божих окопах".

[2]) Тодішня революційна влада.

[3]) Це прилад, яким у той час у Франції, оп'янівши від крови, відтинали голови засудженим на смерть аристократам патріотам Франції. Від ґільйотини загинули і король і королева Франції, Людовик XVI і Марія-Антуанета.

Збережім спадщину проф. Г. Ващенка

Вже не є таємницею, що на сьомому році незалежности української держави, русифікаційні процеси замість зменшуватись, безголосно зростають. Наводжу приклад з жовтня, коли Президент України Леонід Кучма вніс поправку до нового виборчого закону, де говориться, „що претендентам на мандат до вищого законодавчого органу не обов'язково треба знати державну мову". Такого прецеденту не стрічається в жодній державі світу. Це сором і ганьба для нації, а захисників національних прав стає все менше. Тому треба цінити людей і організації, які це протиставляються новій агресії.

Одним із таких в Києві є Всеукраїнське Педагогічне Товариство ім. Григорія Ващенка, яке охоплює понад 30,000 членів — педагогів України. При ньому існує фундація ім. Григорія Ващенка, яка невтомно змагається з процесами русифікації. Її метою є заступити в школах чужомовні українським підручниками. Метою Фундації також видати в 10-ох томах всі твори нашого науковця, ректора Православної Богословської Академії в Мюнхені, декана педагогічного факультету УВУ в Мюнхені та визначного педагога в Україні й за кордоном, проф. Григорія Ващенка.

Такі ще неопубліковані цінні праці, як „Система освіти в самостійній Україні", „Національне виховання", „Виховний ідеал", „Загальні методи навчання", „Засади естетичного виховання", „Ренесанс XX століття" та багато інших, фундація плянує видати 50-тисячним тиражем, яких влада не дозволяла друкувати раніше. Беручи під увагу русифікаційні процеси в Україні, то в намаганні протидій ці праці є незаступимі.

Фінансові спроможності фундації незавидні, державних субсидій немає, тому Товариство ім. Г. Ващенка звернулось до Фундації УВУ підтримати їхню видавничу діяльність. Фундація УВУ, за час свого 25-літнього існування, підтримувала українознавчі студії, допомагала університетові, уділяла і уділяє стипендії студентам, і Управа Фундації УВУ рішила допомогти цьому благородному проєктові. На перше звернення до громади в серпні цього року люди відізвались з теплотою і щедрим серцем. Управа Фундації УВУ не знаходить слів вислову подяки за такі щедрі пожертви на видання творів проф. Ващенка. Та, на жаль, зібрана сума далеко ще невистачальна до осягу наміченої мети.

Управа Фундації УВУ рішила ще раз пригадати й просити всіх, хто ще не переслав своєї пожертви, зробити це якнайскорше, щоб видані праці попали до рук молоді якнайшвидше. Ми ще раз звертаємось до всіх виховників української молоді, до Осередків СУМ й Пласту, до шкіл українознавства, фінансових і громадських установ, підприємств і організацій та всіх людей доброї волі, кому лежить на серці виховання української молоді в національному дусі, з проханням зложити свій даток на так благородну й необхідну ціль.

Всі пожертви будуть проголошені в пресі. Вони також будуть додані до ваших попередніх пожертв і їх можна відтягати від оподаткування. Чеки просимо виписувати на: Ukrainian Free University Foundation, Waschenko Educational Found. Висилати на нижче подану адресу: Ukrainian Free University Foundation, Inc., 43 St. Marks Pl., New York, N.Y. 10003.

мґр Іван Буртик

Науковці...

(Закінчення зі стор. 1)

ситету і Лариса Онишкевич, заступник голови НТШ, будуть головними доповідачами. Я. Грицак і Ігор Гирич представлять сучасний стан дослідчих студій про Визвольні змагання в Україні.

У музичній програмі конференції виступить відома співачка в Канаді і Європі Алексіс Кохан і знаний українській громаді в Америці бандурист Юліян Китастий. Перша і друга сесії відбудуться 23-го січня в Колюмбійському університеті, 420 118-та вул. захід, кімната 1512. Третя сесія і музична програма відбудуться в Українському Інституті Америки, 2 Схід 79-та вул. Початок конференції першого і другого дня в 10-ій год. ранку.

Дарунок під ялинку — хрестоматія української літератури

Друге видання „Хрестоматії української літератури XX століття" без сумніву заслуговує на увагу не лише вчителів та учнів, але й батьків і всієї української громади. Окрему вартість має ця книга й для студентів університетів, які вивчають славістику, а українську історію і літературу зокрема. Як і попереднє видання, книга охоплює українську літературу від початку XX століття й до наших днів. Крім вступу книга має шість розділів, які розміщені в такому порядку: Період революції та національне визволення України початку XX століття; Період ліквідації державно-національного визволення та національного відродження України; Період передвоєнний та воєнні роки; Період відродження 60-их років і реакція 70-их; Українська література Західньої України між двома війнами; Українська література в еміграції.

Як окремі підрозділи також розглядається: "Творчість учасників збройної боротьби", „Поезія безіменна — вояків УПА" та „Нюйоркська група".

Поділ на періоди дав можливість укладачам хрестоматії подати окремі літературні епохи, ілюструючи їх вибраними письменниками та їх творами. Вибір письменників та поетів зроблено на базі їхнього місця в розвитку українського літературного процесу та вимог програми з літератури наших шкіл українознавства.

Перед подачею огляду окремих авторів вміщено статтю акад О. Білецького п. з. „Українська література серед інших літератур світу". Ця стаття все ще актуальна та заслуговує на ознайомлення з нею й ширших кіл нашого громадянства.

Літературний огляд починається поетом Миколою Вороним та нараховує 65 авторів, між якими переважно зустрічаємо добре відомих нашій громаді письменників та поетів. Вибір ілюстративного матеріялу зроблений впорядниками довільно, але з основною ціллю — дати читачеві якнайкраще представлення про творчість кожного літературного творця. Кожного автора укладачі хрестоматії представляють коротким біографічним нарисом та його знимкою. Портрети, виявилося, є дуже важливим додатком до нового видання. Вони оживили книгу та й прикрасили її. До книги крім типово літературного матеріялу додано частковий „словник літературних термінів", потрібний для учнів шкіл українознавства.

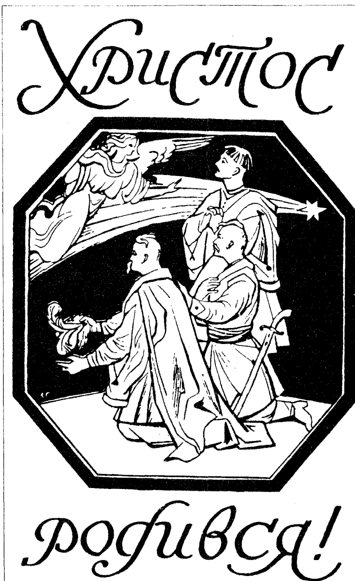
Цінним додатком треба вважати „Українсько-англійський синонімний словник рідше вживаних слів", опрацьований Володимиром Микулою, директором української школи в Йонкерсі.

Показник імен дає можливість знайти швидко потрібного автора, чи дістати відповідь на якесь питання.

Кінчається книга зверненням від упорядників Є. Федоренка і П. Маляра з додатковими відомостями про книгу. Всі додатки, поправки та зміни в цьому виданні опрацьовані проф. Євгеном Федоренком.

Книжка коштує 16 дол. плюс 3 дол. пересилка. Її можна замовити в канцелярії Шкільної Ради телефонічно, число (212) 477-1200, або письмом на адресу: Ukrainian Educational Counsil UCCA, P.O. Box 391, Cooper Station, New York, N.Y. 10276-0391.

Д-р Ігор Гурин

Святослав Гординський

Ганна Дущак
Україна

***

Тихенько падав сніг маленькими зірками, —
Все срібло чарівне трусила темна вись.
І щедра була ніч така колядниками,
І линула хвала Христові, як колись!

Різдво святеє те для мене свято вдвічі,
За зустріч дорогу, даровану мені.
За те, що я змогла дивитись в любі вічі,
І слухать голос той, що чую й уві сні...

А дивна коляда у небеса злітала,
Щоб щастям неземним ввесь світ заполонить.
А я мою любов в душі своїй благала:
„Не йди! Не йди! Побудь! Ще хвилечку! Ще мить!"

А сніг усе кружляв маленькими зірками,
Все срібло чарівне трусила темна вись.
І щедра була ніч така колядниками,
І линула хвала Христові, як колись...

(Зі Збірки „Спитай себе")

Спільно до...

(Закінчення зі стор. 2)

літики добре орієнтуються у швидкоплинних змінах світової політики. Сьогодні Румунія не може не враховувати того факту, що розв'язання придністровської проблеми, разом з плянами об'єднання Румунії з Молдовою, не може здійснити без врахування української позиції.

Здійснення ідеї тристоронного партнерства Польщі, України і Румунії відкриває чудові перспективи для всіх його учасників. Недарма ж сам міністер Северин у жовтні в Києві вказав на об'єднання таким шляхом країн Балтійського та Чорного морів і про координацію зовнішньополітичних зусиль трьох країн, що вже має місце. Приєднання до польсько-українсько-румунського союзу інших партнерів (Чехії, Мадярщини, країн Балтії) дозволить створити потужний прозахідний пояс у Центральній Европі, який спільними зусиллями обмежуватиме російські впливи в регіоні.

Не можна не відзначити, що висловлена у Вільнюсі пропозиція Л. Кучми провести в Україні зустріч на вищому рівні балто-чорноморських країн була підтримана всіма її потенційними учасниками, а дата проведення вже перенесена з 1999 року на 1998 рік. Втім, і про евфорію не йдеться. Румунія ніколи не забуватиме про свої „національні інтереси", і Києву завжди потрібно бути на варті своїх. Вступ Польщі і Румунії до НАТО, і особливо до Евросоюзу, якщо це станеться задовго до того, як Україна зможе розраховувати на це, може привести до її справжнього входу у „сіру зону" та до нової ізоляції Европи.

Однак це і додатковий стимул до максимальної активізації нашої політики: переходу від неофіційних запевнень до офіційних заяв, від заяв до справ. Часу обмаль.

Огляд...

(Закінчення зі стор. 2)

ці, щоб мати доступ до нових ринків і нової технології.

Головні чужі конкуренти продовжують свою експансію на американському ринку, розбудовуючи існуючі підприємства, як також плянують нові. Наприклад, Мерцедес має пляни на фабрику в Алабамі. Хоча їхні операції в Північній Америці — дев'ять в ЗСА і чотири в Канаді — є різноманітні, майже всі вони мають більше зацікавлення в легкових вантажних автомобілях і в цьому напрямі розвивають свої виробництва.

Европейський автомобільний ринок майже осягнув свій максимум в 1997 році, продаючи біля 13.3 млн. авт — 1.5 відс. нижче найкращого рівня, осягненого в 1991 році. Значного росту, у порівнянні з 1996 роком, зазнали ринки Італії (33 відс.) і Великобританії (6.4 відс.). Мабуть, найбільше скоротився ринок Франції — на 23.7 відс. Місцеві виробники здобули задовільні високі заробітки в 1997 році. Американські фірми, одначе, втратили гроші на европейському ринку минулого року.

Японці здобули затрачену частку европейського ринку в 1997 році — 11.2 відс. Їхню частку в 1998 році передбачають на 11 відс. ринку, який заповідають на 13.5 млн. штук.

Азійсько-тихоокеанський автомобільний ринок потерпів минулого року від економічного занепаду. 1998 рок не передбачається кращим, може навіть гіршим, бо ніхто не знає, як довго триватиме економічна криза. Китайський ринок піднісся в 1997 році і ростиме в 1998 році. Натомість, ринок Таїланду продовжуватиме занепадати.

Помимо теперішніх економічних непевностей, передбачають, що до 1001 року автомобільний ринок цього регіону зросте на два мільйони авт і тому інвестиції американських та інших виробників у цьому ринку продовжуватимуться з деяким сповільненням.

Бразилійський ринок „проковтнув" минулого року два мільйони авт, це на 12 відс. первищує показник 1996 року. Ситуація на світовій біржі при кінці 1997 року вплинула негативно на бразилійську економіку і, відповідно, на автомобільний ринок, який страждатиме бодай протягом першого кварталу 1998 року.

Бразилійська економічна криза матиме негативний вплив на економіку Аргентини, яка експортує біля 30 відс. свого виробу до Бразилії. Помимо такої ситуації, інвестиції чужоземних виробників в автомобільні промисловості обох країн продовжуватимуться. Вважають, що між 1995 і 2000 роком вони вкладуть п'ять блн. дол. в арґентинську і 15 блн. дол. в бразилійську автомобільну промисловості.

Виробники автомобілів діють в 630 підприємствах, розміщених в 63 країнах світу, які мають тепер здатність випродукувати біля 50 млн. машин річно. Їхнє запляноване поширення піднесе річне виробництво до 61 млн. авт протягом наступних п'ятьох років. Експерти вважають, що надлишкова продуктивність становитиме 20 млн. автомобілів. Світовий ринок стане більш конкуренційним, ніж тепер, і буде спритливим для споживачів, зі стабільними і навіть зниженими цінами на автомобілі.

Сусідка

Ковальські переїжджали до власного будинку. Розвантаження проходило дружно. Кремезний і широкоплечий Василь Ковальський, по професії бухгальтер, а тепер продавець черевиків, носив, пихкаючи і кректячи, речі до хати. У нього на лисому тім'ї віялоподібно обрамованому світлим пухом, виступили великі краплі поту, а клітчаста сорочка прилипла до спини. Його завжди елеґантну жінку Раїсу тяжко було впізнати: стара хустка, криво зав'язаний фартух, втомлене обличчя без косметики. Вона, подаючи валізку з тягарового авта своєму незграбному худорлявому синові-школяреві, вперше побачила сусідку: у вікні цегляного будинку трохи піднялася фіранка. Це була немолода, огрядна жінка з рудим волоссям, потрійним підборіддям і гострим поглядом, яка нецеремонно розглядала її. Раїса усміхнулася до неї і помахала рукою, але фіранка якось демонстративно рванулася донизу. Від цього незначного випадку в душі привітної жінки залишився осадок. Вона продовжувала насторожено поглядати на неприязне вікно, де крізь найльонову фіранку все ще невиразно маячив обрис округлого плеча.

Виснажені працею Ковальські спали першої ночі на новому місці сном праведників.

Раїса пробудилася з почуттям радости. Пахло фарбою, свіжо білили стіни і приємно сюрчав десь цвіркун. Лише тепер вона зрозуміла, як конечний був для неї цей довгомріяний власний дім. Вона з захопленням обдивлялася садок, де біля невисокого дерев'яного тину духмяніли троянди. „Яка краса, — подумала вона. — Мої улюблені квіти". В сусідньому дворі висіла майже суцільною стіною випрана білизна. Коли на цю вітрильну флотилію набігав вітер, простирадла надувалися, між ними утворювалися отвори, крізь які вона побачила, що в садку велично і твердо, мов сфінкс, сиділа сусідка.

— Галло! — мило привіталася новоселиця. Її, мабуть, не почули. Тим часом вітер ущух, і простирадла спустилися майже до самої землі. Лише за кілька хвилин новий порив вітру знову зробив двір подібним до затоки в час реґати: простирадлові вітрила, штовхаючи одне одного боками, з катамараном білих штанів на лівому флянгу, понеслися в шелестку зелень гілок.

— Галло, сусідко! — з надією голосніше гукнула Раїса. Але білизна вже спускалася, а за нею, як і раніше, панувала мовчанка.

Коли Раїса вдень господарювала у кухні, вона почула спочатку в'їдливе гавкотіння собаки, а потім буркотливий жіночий голос. Це повторювалося кілька разів. Зненацька гримнув військовий марш — неначе перед самим будинком проходила парада. Пані Ковальська від несподіванки випустила солянку з рук та підбігла до вікна. Ранкові вітрила вже відплили. Сусідка сиділа на алюмінійовому кріслі з переможно закинутою вгору головою. Поруч на столику стояв, ніби допотопна потвора із зігнутою шиєю, старовинний грамофон. Колись зелений, а зараз покритий іржею рупор був спрямований, неначе жерло гармати, на позицію ворога: у двір її інших сусідів, де з піджатим хвостом шукав спасіння в найдальшому кутку на смерть переляканий чорний песик. Ще довго тривала звукова розправа над провинною твариною.

Коли Василь Ковальський впевненим кроком законного власника після роботи входив до хати, його обличчя сяяло.

— Ну, як провела день? — запитав він весело.

— Електрику і газ приключили, — відповіла жінка мило, зустрічаючи його. — Все чудово. Ось тільки...

— Що тільки?

— Мені здається, що у нас неприємна сусідка.

— Чому? Що сталося? — здивувався чоловік.

— Вона ще вчора за нами слідкувала якось недоброзичливо з-за фіранки.

— Пусте, то тобі так здалося. Якщо вона на нас і подивилася через вікно, то тільки з цікавости.

Раїса більше не поверталася до цієї теми, не бажаючи затьмарювати перший день чоловікові у власному домі.

Коли після вечері батько і син Ковальські прилипли до телевізора, а Раїса мила посуд та начиння, почувся дзвінок. Перед дверима стояла в щирочезному балахоні, який робив її ще огряднішою, сусідка. На її гладкому лиці грала усмішка.

— Драгіца, — представилася вона ввічливо і з-за її спини з'явився величезний букет. — Для вас.

Це були чудові троянди, оксамитні, темно-бордові, майже чорні, та ніжно-кремові, які розповсюджували навкруги ніжний аромат.

— Заходьте, заходьте, будь ласка, — господиня була зворушена такою увагою до себе.

Квіти вона поставила в кришталеву грановану вазу, а гостю почала частувати тістечками і кавою. — „Я помилилася, що зле подумала про неї", — раділа Ковальська.

Тим часом Драгіца навалилася своїми богатирськими грудьми на стіл і оповідала про свій родовід: її батьки зі Сербії, але сама вона народилася вже в Америці. Тут одружилася та через кілька років овдовіла. У неї є заміжня донька в Чикаго і внук-підліток, шибеник...

— Будинок у мене великий, — продовжувала вона, — а я одна, так я маю мешканців, одиноких чоловіків. Ніколи не беру жінок. З ними — тільки клопіт. Жінка цілий день готує страву або пере — воду і газ вживає. Невигідно.

В свою чергу, Ковальська оповідала про життя в „комунальних" квартирах, що пошарпали її нерви на далекій батьківщині, і про радість мати, нарешті, власний будинок.

І все стало так ясно, гарно і просто між двома жінками — ні зморщечки, неначе залізком розгладили їхні відношення.

Наступного ранку Раїса вийшла на ганок. Скісні проміння сонця густо просіювалися через листя дерев, жевріючи на доріжках. Вона глянула навкруги і остовпіла: троянди, чудові троянди... де вони?..

— В її садку не залишилося ні одної квітки...

Євгенія Дімер-Бойко

Пісня...

(Закінчення зі стор. 4)

чи свою голову під сокиру гільйотини. Щораз слабше чути було пісню. Вкінці співали її тільки — ігуменя і сестра Агнета...

— Боїшся ще, Сестро? — прошепотіла ігуменя, коли й Сестра Агнета клякнула перед нею.

— Ні, вже ні трохи! — засміялася Сестра Агнета.

— То йди з Богом у свою останню путь! — і рука старої спочила на її голові. А Сестра Агнета піднялася і помалу, з блискучими очима, входила на риштування. І станув перед очима її душі той день, як то йшла вона до ступенів вівтаря, щоб із рук єпископа прийняти хрест. І дзвінким голосом заспівала „Величає душа моя Господа".

А юрба зі стриманим віддихом дивилася на молоденьку монахиню, на заручену Господа Ісуса Христа, яка, всміхнена, клякнула перед топором.

Остання вступила на риштування старенька ігуменя, співаючи старечим голосом пісню, що її почала Сестра Агнета. І та, що не боялася нічого в житті, тільки одного Господа, закінчила своє життя з геройчною відвагою.

П'яна, дика юрба розбіглася з-під гільйотини, а шістдесят Кармелітанок одержали з рук Господа вінець слави...

27 травня 1906 року Папа Пій X проголосив започаткування беатифікаційного процесу тих геройчних монахинь, мучениць за вірність Христовій Церкві.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Про тих, що прославили Україну в 1997 році

Цим разом познайомимо любителів українського спорту зі спортовцями, які в 1997 році на европейській і світовій аренах прославили ім'я України, здобувши звання чемпіонів і віце-чемпіонів в різних видах спорту. Мільйони зацікавлених спортом чужинців, тих, що були присутні на змаганнях, і тих, що приглядалися на них при телевізійних екранах, були свідками святкових церемоній, в часі яких на честь українських переможців піднімався синьо-жовтий прапор і лунав гимн „Ще не вмерла Україна".

Змагання проходили в різних країнах світу і в різних порах року. З огляду на брак місця, подаємо тільки чемпіонів і віцечемпіонів, не згадуючи багатьох, що здобули почесні бронзові медалі.

В наших довідкових нотатках відзначаємо найважливіші виступи — чемпіонати Европи і світу, хоч крім них українські спортовці здобули цілий ряд звань в багатьох міжнародних змаганнях і турнірах, що влаштовувалися в різних країнах. Спортові ділянки подаємо в абетковому порядку.

Академічне веслування

Чемпіонат Европи у двійках здобули Діна Міфтахутдимова з Дніпропетровського і Світлана Мазій з Києва. В четвірці — О. Заскалько, О. Марченко з Дніпропетровського, К. Проненко і М. Чуприна з Києва. У вісімці — О. Капустін, П. Отрош, А. Юрченко, Ю. Резниченко (усі з Херсону), В. Раєвський з Миколаєва, І. Могильний з Дніпропетровського, Є. Комягін і С. Ключка з Києва.

Акробатика

Золоті медалі на чемпіонаті світу: мішана пара — В. Мальченко і Д. Клименко з Києва. В чемпіонаті Европи золоті і срібні нагороди здобула чвірка — А. Сафонов, Ю. Завірюха, Є. Павлов і Д. Баїм з Миколаєва і Вінниці. Жіноча пара — Л. Ковальчук і В. Вишневська з Вінниці і Житомира. Стрибунка з Донецького О. Чабаненко здобула золоту нагороду на світових і европейських чемпіонатах.

Біятлон

О. Зубрилова з Тернополя тричі здобула срібні нагороди в чемпіонаті світу на дистанціях 7.5, 10 і 15 км.

Бокс

С. Дзинзирук з Броварів здобув срібну нагороду в світовому чемпіонаті у вазі 67 кг. Професіонали-важковаговики — брати Володимир і Віталій Клички, провівши відповідно 10 і 13 боїв, виграли на професійних рингах, усі — нокаутами. В. Матківський з Києва здобув звання чемпіона в інтерконтинентальних змаганнях між професіоналами у версії ІБФ у вазі 57.5 кг.

Боротьба самбо

В чемпіонаті світу золоті нагороди здобули: Є. Лисянська (категорія 80 кг.), О. Насадюк з Івано-Франківського — срібну, в категорії 52 кг. У чемпіонаті Европи срібні нагороди здобули Л. Панасенко з Донецького і Є. Лисянська з Києва. Чашу світу здобув С. Злобін з Керченця. Золоті нагороди в чемпіонаті Европи здобули В. Савінов з Харкова і Р. Борисенко з Києва, в категорії 100 кг.

Важка алетика

В чемпіонаті Европи золоті нагороди завоювали Є. Рибальченко (99 кг.), Д. Готфілд з Луганська (108 кг.).

Вільна боротьба

В чемпіонаті Европи золоту нагороду здобув О. Захарука з Києва, у вазі 54 кг.; срібну — Е. Тедєєв з Київщини, 63 кг. В чемпіонаті світу срібну нагороду виграв Е. Асанов з Херсону (85 кг.).

Вітрильний спорт

Золоті нагороди здобув екіпаж „470" Р. Таран з Дніпропетровського і О. Пахольчик з Києва як на европейському, так і на світовому чемпіонатах. Срібні нагороди в цій же клясі на европейському чемпіонаті здобули Є. Браславець та І. Матвієнко з Дніпропетровського. Теж срібну нагороду в „солінгу" здобув екіпаж С. Пічугін, Д. Яровий з Києва і В. Коротков з Дніпропетровського.

Кікбоксінг (ніжний бокс)

Чемпіонами світу стали К. Швець і В. Сидоренко з Києва, І. Шевель з Сум. Срібні медалі здобули І. Павленко з Сум та В. Шанько з Одеси.

Карате

Чемпіонами Европи стали О. Лапко з Херсону і В. Задорожний з Харкова.

Культуризм

В. Чепіга з Києва стала чемпіонкою світу і Европи у вазі 57 кг. Т. Іоненко з Харкова, понад 57 кг. О. Протас з Одеси — віцечемпіон Европи.

Легка атлетика

Звання чемпіонів світу здобули С. Бубка (жердина), Ж. Пінтусевич з Києва (біг 200 м.). Срібні нагороди — Ж. Пінтусевич в бігу 100 м., А. Скварук в меті молота, В. Павлиш з Харкова — у штовханні ядра, І. Бабакова з Миколаєва в стрибку у висоту. В чемпіонаті світу в закритому приміщенні золоті медалі здобули В. Павлиш і Ю. Білоног з Одеси. Срібні — О. Багач, І. Бабакова. За Чашу Европи золоту нагороду здобула А. Балахонова з Києва в стрибку з жердиною, а срібну — І. Ліщинська з Донецького, в бігу 800 м.

Плавання

Чемпіоном світу став Д. Силантьєв із Запоріжжя в 25-метровому басейні, на 200 метрівці. Я. Клочкова з Симферополя здобула срібну нагороду в чемпіонаті Европи на 400 м. в змінному стилі.

Стрибки у воду

Золоту нагороду здобула О. Жуліна з Запоріжжя, на трампліні, в чемпіонаті Европи.

Стрільба з лука

Чемпіонкою світу в приміщенні стала Т. Мунтян з Чернігова. В чемпіонаті світу на відкритій арені срібну нагороду здобула жіноча збірна України — Т. Мунтян і Павчук-Герасименко. О. Садовнича з Києва — срібну медалю.

Фехтування

Рапірист Є. Голубицький з Києва став чемпіоном світу і віцечемпіоном Европи.

Художня гімнастика

Звання абсолютної чемпіонки Европи здобула О. Вітриченко з Одеси. Вона ж здобула золоті нагороди в світовому чемпіонаті за абсолютну першість (вправи зі скакалкою, булавами та стрічкою).

Наколесництво

Чемпіонкою Европи стала І. Янович з Луганська в гіті на 500 м. з місця. На світовому чемпіонаті — чоловіча збірна України в їзді „переслідування" на 4 км.; срібні нагороди здобула О. Клименко з Києва, О. Феденко з Черкас, С. Матвєєв в Київщини, О. Симоненко з Кіровограду і Б. Бондарєв з Донецього. В їзді на шосе з роздільним стартом 42.6 км. Є. Гончар здобув срібну нагороду.

Шахи

Чемпіоном світу серед юнаків до 18 років став 14-річний Р. Пономарьов з Краматорського. Чемпіонське звання Европи здобув Ю. Дроздовський з Одеси в групі юнаків до 14 років. Срібну нагороду Европи в групі дівчат до 10 років здобула 7-літня М. Музичук зі Стрия.

Футбол (копаний м'яч)

Вагомих успіхів добилася збірна України, що у відбіркових іграх за вхід до фінальних ігор за чемпіонат світу в 9-ій групі зайняла почесне 2-ге місце, після Німеччини. Київське „Динамо" в іграх в лізі чемпіонів Европи зайняло 1-ше місце в „С" групі і закваліфікувалося до чвертьфіналу, в якому 4-го і 18-го березня ц. р. зустріне славний італійський клюб „Ювентус" з м. Туріна. Ряд успіхів добилися спортовці України в дружинових видах спорту.

Зібрав О. Твардовський

Т-во „Самопоміч" в Ню Йорку відзначило День Подяки

Урочисто-святковий, традиційно-родинний День Подяки, який американський народ відзначає кожного року в пам'ять перших прибулих еміґрантів на американську землю з Европи.

Ініціятиву на влаштовання Дня Подяки дало Об'єднання Українців в Америці „Самопоміч", а до неї долучилися і інші, вже існуючі організації. Перше святочне відзначення того свята було в 1952 році. Наш народ під час воєнної скитальщини по Европі, випробуваний тяжкими переживаннями Другої світової війни, прибувши на вільну землю Вашінґтона, відчув потребу виявити Богові в молитвах за його опіку і ласку свою вдячність. Відзначаючи це свято, ми також дякуємо американському народові, що простяг нам помічну руку до надійного нового вільного життя в новій прибраній батьківщині.

День Подяки нагадує нам, які ми щасливі, що могли користуватися необмеженою свободою, всіма добрами тої вільної демократичної країни в той час, коли наш народ в Україні переживав нечуваний терор переслідування, винищування. Ми могли помагати рідним, народові, заступатись у вільному світі за їхню кращу долю.

Сьогодні ми дякуємо Богові, що поблагословив наш народ, наші змагання за досягнену свободу — за вільну, суверенну, незалежну Україну.

В неділю, 29-го листопада, Т-во „Самопоміч" у співпраці з Клюбом Сеньйорів, що є віткою Т-ва, відсвяткувало вже наш традиційний День Подяки у залі УНДому в Ню Йорку. Добродійно-щедрим спонзором, як завжди, і є наша кредитівка, що завжди старається бути в якнайкращих відносинах і співжитті зі своїми вірними членами.

Скромно, але гарно прибрана заля (трудом голови Н. Думи і О. Лопатинського), святково прибрані столи, також і наші гості та сеньйори, творили милу родинну атмосферу.

В першому ряді сиділи почесні гості: о. ігумен і парох св. Юра П. Пащак, ЧСВВ, о. Тарнавський, голова кредитівки д-р Я. Кекіш з дружиною, консул В. Крижанівський з дружиною, інж. М. Шміґель з дружиною, голова Об'єднаного Комітету Метрополії, голова Головної управи Т-ва „Самопоміч" інж. І. Винник. Програму свята відкрила голова Клюбу Сеньйорів О. Літепло, привітала з Днем Подяки присутніх і передала ведення далі свята голові Т-ва „Самопоміч" Наталії Думі.

Голова тепло привітала почесних гостей та всіх гостей на залі, особливо щиро подякувала спонзорам свята — нашій Кредитівці в особі самого президента. В сконденсованім слові розказала про історію Дня подяки американського народу, значення української традиції Дня Подяки, а закінчила слово в такому дусі, що нам треба щиро дякувати Богові, що зберіг нас і наші родини та поміг нам створити вигідні умови життя в новій прибраній батьківщині і бути вільними горожанами, що зберіг нас дочекатися довгої мрії — Української незалежної держави. Однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять покійних членів. До звеличання того справді гарного громадсько-родинного свята причинився виступ нам всім знаної і улюбленої вокальної співачки — Оксани Харук-Боднар. Її ніжно-шовковий голос, глибоко душевна інтерпретація народних пісень захоплює слухачів, публіка любить її слухати. Вона відспівала в супроводі гітаристки, яку ми також добре всі знаємо, Б. Волянської „Зеленеє жито", — нар. пісня, „Чи знаєш ти" — Купчинського, „Нічка тиха і темна була" — Шульги та „І в вас, і в нас", весела народна пісня.

Захоплена співом співачок, в піднесеному настрої, вся заля включилася хорово до програми і відспівала кілька пісень справді по-родинному.

День Подяки кожного року, завдяки нашій кредитівці, є гарна суспільно-громадська зустріч наших членів, сеньйорів, що залишає за собою милий спомин.

А. Ґелетей

Відзначення 55-річчя УПА, 50-річчя Рейду УПА на Захід і 50-річчя „Акції Вісла"

Відзначення цих роковин відбулося в українському поселенні в Норт Порті на Фльориді дуже вдало в неділю, 21-го грудня 1997 року, в залі української католицької церкви. Відзначення перевели спільно всі громадські організації Норт Порту і околиці.

Програму відзначення відкрив голова Громадського Комітету Михайло Яремко, і передав ведення свята інж. Романові Малюкові. На початку об'єднаний хор громади відспівав композицію І. Недільського „Засіяло сонце", виконавши пісню бездоганно, а Люся Гарасимів продеклямувала поезію „Далеко".

Ансамбль СУМ „Мрія" проспівав композицію І. Тищенка на слова Г. Бідняка „Україна буде" і композицію О. Пашкевича, слова О. Луценка, „А мати ходить на курган".

Святочну доповідь про три історичні події виголосив д-р Микола Чировський, підкресливши їхню пов'язаність. Повстання і ріст Української Повстанської Армії як збройний опір німецькому і московському наїзникам, рейд УПА на Захід, щоб дати чужинному світові і українській громадськості свідоцтво правди про безкомпромісову боротьбу за незалежну українську державу, та й „Акція Вісла", частинно спрямована на знищення УПА на Закерзонні і створення враження польської держави як національно одноцілої, без національних меншин. Доповідь була прийнята публікою позитивно.

По доповіді хор ОЖ ОЧСУ „Чермшина" виконав дві пісні УПА: „Зірвалася хуртовина" і „Машерують вже повстанці". Хоч хор є малий (10 жінок), але він добрий і сильний. Деклямацію „Смерть генерала", Марка Боєслава, продеклямували Марія Білинська і д-р Володимир Король. Заключне слово сказав майстер церемонії інж. Роман Малюк, а об'єднаний хор проспівав „Живи, Україно" (муз. М. Гайворонського, слова О. Олеся).

Осип Назаренко відспівав пісні УПА „Тихий ліс" і „Іди від мене, ти моя кохана". Диригентом і музичним керівником імпрези був д-р Назар Калівошко. Відспіванням державного гимну закінчено це наскрізь успішне відзначення трьох подій недавнього минулого.

Перед початком імпрези введено з шаною на почесні місця в залі д-ра Павла Турулу, члена УГВР, і двох вояків УПА — Івана Гарваса і Осипа Назаренка, під оплески присутніх.

М. Ч.